

"יציאת אירופה" של טראמפ: שינוי הכיוון האמריקאי ? וההזדמנות לישראל

written by פרופ' זכי שלום | 07.05.2026

ב-1 במאי 2026 הודיע הפנטגון כי שר המלחמה פיט הגסט' הורה להוציא מגרמניה כ- 5,000 חיילים אמריקנים מתוך כ-36,000 חיילים אמריקנים המוצבים שם. גרמניה היא הבסיס האמריקני המרכזי באירופה. לכן זו אינה רק הפחתה מספרית, אלא פגיעה אפשרית במרכז העצבים הלוגיסטי של ארה"ב באירופה, במזרח התיכון ובאפריקה.

הנשיא טראמפ לא הסתפק בכך והבהיר כי יהיו לכך "צעדי המשך". מכך ניתן היה להבין מדובר בראשיתו של תהליך נרחב לצמצום דרסטי של הנוכחות הצבאית של ארצות הברית באירופה. החלטה זו של הנשיא טראמפ נקשרה מטבע הדברים למתיחות הקשה שהשתררה בין ארצות הברית וגרמניה על רקע התבטאויות הקנצלר **מרץ** סביב המלחמה. בין השאר קבע הקנצלר כי "גרמניה לא תקח חלק במלחמה של ארצות הברית באיראן"; ש"לארצות הברית אין אסטרטגיה של יציאה מהמלחמה"; וכי "ארה"ב מושפלת על ידי איראן". גורם בכיר בממשל קבע ש"הרטוריקה הגרמנית אינה ראויה".

שר ההגנה הגרמני בוריס פיסטוריוס אמר שהמהלך היה "צפוי", וכי הנוכחות האמריקנית באירופה היא אינטרס של שני הצדדים". על אירופה, הוא הדגיש, להעצים את יכולותיה להגן על בטחונה בכוחותיה-היא. מזכ"ל נאט"ו מארק רוטה אמר ש"אירופה הבינה את המסר" וכי היא צריכה לשאת יותר בנטל. חברי קונגרס משתי המפלגות מתחו ביקורת על ההחלטה. אחדים טענו שהיא עלולה לגרום ל"נזק בלתי הפיך" לביטחון הלאומי של ארצות הברית.

ראשיתה של הנוכחות האמריקאית באירופה בתקופה שלאחר סיום מלחמת העולם השנייה. לרבים נראה היה שהאיום הקומוניסטי על מדינות אירופה אינו פחות חמור מהאיום של גרמניה הנאצית וכי "העולם החופשי" חייב להיערך לעימות הבלתי נמנע עם ברית המועצות וגרורותיה. בפועל מוקמו חיילים אמריקנים, בין השאר, באיטליה, בריטניה וספרד. בשיא המלחמה הקרה היו באירופה למעלה מרבע מליון חיילים אמריקנים.

לנו נראה כי המהלך האמריקני מתבסס על הערכה אסטרטגית רחבת היקף של האתגרים והסיכונים העומדים בפני ארצות הברית בעתיד הקרוב. מנקודת ראות זו, הולכת ומתגבשת בארצות הברית ההערכה כי המערכה מול איראן עומדת להסתיים בקרוב. מנקודת מבט אמריקנית, תוכל ארצות הברית לסיים את עיקר מהלכיה הצבאיים לאחר שיובטח שאיראן לא תוכל עוד לייצר נשק גרעיני.

החלטתו של הנשיא "להפסיק זמנית" את הליווי הימי במצרי הורמוז תוך קביעה שהמצור עצמו עדיין בתוקף, נותנת ביטוי לנכונות של ארצות הברית לעשות "מחווה של צד מנצח", כדי לאפשר לאיראן להיענות לתביעות ארצות הברית מבלי שתושפל לעיני כל.

במקביל רואה ארצות הברית בסין את האתגר הצבאי והכלכלי הגדול ביותר שיעמוד מולה

בתקופה הקרובה עד לסיום כהונתו של הנשיא טראמפ. המפגש הקרוב של הנשיא טראמפ ונשיא סין הוא נקודת ציון מכוננת לא רק עבור שתי המעצמות אלא עבור המערכת הבינלאומית כולה. על רקע זה מחויבת ארצות הברית למקד בעתיד הנראה לעין את מירב משאביה ועוצמותיה להתמודדות מול האתגר הסיני.

במקביל לתהליך "התנתקות הדרגתית" מן המעורבות המאסיבית הנוכחית שלה במזרח התיכון שואפת ארצות הברית לצמצם באורח דרמטי את נוכחותה ומחויבותה מול אירופה. מנקודת ראותה של ארצות הברית המלחמה באוקריאנה הפגינה בראש ובראשונה את חולשתה הצבאית המדינית והכלכלית של רוסיה. לאחר שנים של לחימה רחוקה עדיין מוסקבה מהכרעה צבאית מול אוקריאנה. מסתבר אפוא כי "הדוב הרוסי" הוא עדיין גורם מאיים, אך פחות בהרבה מהעוצמה המפלצתית שיוחסה.

מנקודת ראותה של ארצות הברית, יכולה עתה אירופה לבנות לעצמה עוצמה צבאית שתהווה גורם מרתיע מול רוסיה ותשחרר את ארצות הברית להתמקד באיום העיקרי הניצב עתה לנגד עיניה ² הן במישור הצבאי והן במישור הכלכלי. האיום של סין, אולי בשיתוף פעולה עם צפון קוריאה, להשתלט בדרך זו או אחרת על טייוואן מדיר שינה מעיני ממשל טראמפ ומחייב הפגנת כוח אדירה מצידה שתרתיע את סין ממהלך התקפי כלשהי נגד בעלת ברית קרובה של ארצות הברית.

מנקודת ראותה של מדינת ישראל "יציאת אירופה" של ארצות הברית טומנת בחובה הזדמנויות מרחיקות לכת עבור מדינת ישראל להעמיק ולהרחיב את שיתוף הפעולה האסטרטגי עם מדינות אירופה. הצורך של אירופה בהצטיידות צבאית מקיפה יחייב אותה לקיים להעמיק את הקשרים הביטחוניים-צבאיים עם ישראל. עד כה רכשו גרמניה, סלובקיה פינלנד, קפריסין ורומניה מערכות הגנה מתקדמות. קרוב לוודאי שמדינות אחרות ילכו בעקבותן. הידיעה ולפיה חיילים ישראלים מתפעלים מערכות הגנה של כיפת ברזל באיחוד האמירויות מסמלת את השבר האדיר העובר על העולם הערבי בעקבות המלחמה באיראן וההתקפות הקשות של איראן על מדינות המפרץ. יש להניח כי מדינות אחרות בעולם האיסלאמי בכלל, ובעולם הערבי בפרט ילכו בעקבותיה. אופק ההזדמנויות העומד בפני מדינת ישראל בעקבות המערכה נגד איראן הוא רחב מימדים באורח חסר תקדים. נקווה שההנהגה בישראל תדע למצות אותו לטובת האינטרסים של מדינת ישראל.

פורסם במעריב, בתאריך 07 במאי 2026.

*הדעות המובעות בפרסומי מכון משגב הן על דעת המחברים בלבד.